

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
291. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1932. évi december 22

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon á utalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Mindazon helységekben, ahol a kézbesítés saját kihordóink útján történik, kézbesítési díj fejében havonta 3 lej külön megfizetendő. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Parlament előtt az új választói törvénytervezet

Szemszurás és valóság

A köztisztviselők országos szövetsége ismét kongresszust hívott egybe. Az országos értekezlet összehívásának feltűnően érdekes magyarázata van.

Maguk a köztisztviselők hangoztatják, hogy a kormány nem hajtotta végre azokat a nagy garral beharangozott és meg-szavazott törvényeket, melyek sok tekintetben enyhítették volna az állam súlyos pénzügyi helyzetét.

Nem bocsátották el a törvénytelenül kinevezett tisztviselőket, nem hajtották végre az álláshalmozásról szólót törvényt és állítólag ma is van olyan tisztviselő, akinek több a fizetése 35 ezer lejnél.

A törvényeket tehát meghozták, de csak szemszurásból. A végrehajtással már nem siettek. Ma is folyik a pénz irászatlan munkakör nélküli tisztviselőkre, szikurákra, kortesekre.

És mi a valóság?

Az, hogy most újra gyártják az új adókról, új taxákról szóló rendeleteket és törvényeket. Ez már nem szemszurás, ez egzisztenciák leszurása. Mert ezeket végrehajtják. Ezek nem humbug-javaslatok, ezek átmennek az életbe.

Helyesebben nem is az életbe, hanem az egyetemes nagy, mindenkire kiterjedő általános és nyílt halálba.

A gégetükör

Annak idején letagadták, legalább is elzárásnak minősítették. Most felfakadt a kelepceru és meg kell látni a beteg gégeket, amelyeken azok régi milliók eltűntek.

A nota már nagyon régi. Még 1926-ban történt, hogy az akkori kormány rájött, hogy nagy igazságra. Hosszas és nehéz megfontolások után rájöttek, hogy mi az ennek az országnak. Nincs elég gégetükör. A gégetükör feltűnő hiánya okozza a szenvedéseket. Tükör nélkül is elkezdték addig is az emberek gégejébe a gyomrába, de mégis, úgy nem volt jó. 300 millióért vásároltak gégetükört, hogy legyen. Az Averescu-kormányt nem érdekelt smucignak, ha az ország érdekében van szó.

Most aztán kiderült, hogy a 300 millióból 92 milliót osztottak szét bizonyos gégetükörpolitikusok között. 92 milliót!

Szép kis pénz, jó kis pénz. Vajon hányan és kik kapták?

Mire és kire lehetett ez az összegecs-ke? Ennyivel bizonyára kevesebb gégetükört kaptunk és valószínűleg most ezt nyúl az ország.

Követeljük az elvett gégetüköröket! Teszteljük ki, hogy ki vette el a pénzt a pótlólag meghozatni a hiányzó fontos állami műszereket.

Mindenkinek legyen meg ebben az országban a maga külön gégetükre. Tartott kell alakítani ezzel a jelszóval: követeljük a párosiakra is kiterjedő gégetükör-konverziót!

Az eddigi gégetüköröket kizárólag csak a tulajdosok és azok közül is csak a reg-gek kapták.

Nem vagyunk hűvei a regionalizmusnak, hanem a magunk gégetüköréről nem mondhatunk le. Annál kevésbé, mert már egészen berekedtünk az igazságtalanságok és igazságtalanságok reménutelen ordításába.

Hirtelen végetért a kisantant-konferencia

Semmitmondó nyilatkozattal ért véget a nagyfontosságú tanácskozás
Mi van a kulisszák mögött?

Belgrád, december 20.

Előbb úgy volt, hogy a kisantantkonferencia két napig tart. Aztán kiderült, hogy a felmerült kérdésekben a kisantant külügyminiszterei között nincs meg az az egyetértés, ami biztosíthatná a gyors és eredményes tárgyalást. Így aztán hétfőn még az a jelentés érkezett, hogy a konferenciát keddre, a harmadik napra is meghosszabbították, különösen azért, hogy a jugoszlávok által előterjesztett revízió-ellenes manifesztum ügyében végleges szövegben állapodhassanak meg.

Ilyen előzmények és hivatalosnak is tekinthető nyilatkozatok között még Belgrádban is nagy feltűnést keltett, hogy a konferenciát hétfőn este hét órakor a külügyminisztériumban tartott sajtótájékoztatóval hirtelen lezárták. Ez a „záró-ak-

kord” is. Figyelemreméltóan jellegzetes volt. A külügyminiszterek mind megjelentek, de nem szóltak semmit. Felolvas-tatták a kiadott hivatalos nyilatkozatot, amely még az előre elképzeltnél is „diplomatikusabb”, amennyiben semmi lényegeset nem mond. A lényeg talán ez: a kisantantállamok miniszterei összeültek, hogy a három államot közösen érdeklő kérdéseket megvitassák...

Mihelyt a hivatalos jelentés elhangzott, a három külügyminiszter, mintegy vezényszóra, felugrott és eltávozott. Az újsá-gírók bizonyos csalódással távoztak a azt állapították meg, hogy nyilván nincs meg a fellelő egyetértés a három külügyminisz-ter között, mert különben nem távoztak volna el olyan gyorsan csak azért, hogy kitérjenek minden kérdezősködés elől.

A belgrádi hivatalos körök

Belgrád hivatalos köreiben továbbra is tartózkodással nyilatkoznak a konferenciáról. Ezt a tartózkodást azzal magya-rázzák, hogy vannak még időszerű kérdé-sek és folyó ügyek, amelyeknek az elin-tézését zavarná a tulságos nyitltság.

A belgrádi sajtó is megállapítja, hogy a kiadott hivatalos jelentés valóban szin-telen, csak a napirend ismétlésére és a szokás-s összehang kiemelésére szorítkozik és semmiféle konkrét kérdésben nem fog-lal állást. Erre vonatkozólag a belgrádi hivatalos körök vállvonogatással válaszol-nak. A világsajtó egyrésze az az a véle-ményen van, hogy

Bukarest és Belgrád között ellentétek merültek fel, amiket a konferencián

nem tudtak kiegyenlíteni.

Ez az oka annak, hogy mesterségesen szintelenítik el a konferencia jelentőségét.

Nem lehetetlen, hogy ez a beállítá-s célzatos s nem fedi mindenben a valósá-got. Feltűnő azonban az, hogy

a három állam közös titkárság létesí-tését határozta el azzal a céllal, hogy ezen a titkárságon keresztül állandó diplomáciai kapcsolatot tartson az idő-szerű kérdésekben.

Azt is kimondták, hogy évente nem egyszer, hanem háromszor tartanak kon-ferenciát.

Ezek kétségtelenül kommentálható je-lenségek.

Az antirevizziós manifesztum elmaradása

Az már nem titok, hogy a jugoszláv külügyminiszter közös antirevizziós mani-fesztum kibocsátására tett javaslatot a konferencián. A tegnap jelentések még úgy szóltak, hogy ezt a manifesztumot kiadják ugyan, de nem abban a formá-ban, ahogyan azt a jugoszláv hivatal-s körök elképzelik. A manifesztum csak általánosságban tiltakozik majd a béke-revizziós törekvések ellen s nem említi meg egyik hatalom nevét sem.

A kiadott hivatalos jelentésből még ez az általános jellegű megnyilatkozás is kimaradt. A revíziós ügyeket nem is érinti a nyilatkozat. Ennek a magyarázatát Románia és Csehszlovákia magatartásá-ban kell keresni.

Titulescu azon a véleményen volt, hogy egy ilyen közös állásfoglalás ele még akkor is tagadhatatlanul Olaszország ellen irányulna, ha nevet nem is em-lítenelek.

Románia őrizni kívánja Olaszországgal a jóviszonyt, másrészt Jugoszláviára sem

volna hasznos, ha a mostani amugy is fe-szült helyzetben olaszellenes megnyilat-kozásokat erőszakolna ki. Benes a lesze-relési konferencia eddigi eredményeit fél-tette s azért tiltakozott a jugoszláv ja-vaslat ellen.

Benes egyébként két és fél órán keresz-tül ismertette kollegáival a nemzetközi helyzetet s ez után a nagy beszéd után Titulescu még merevebben kötötte ma-gát ahhoz, hogy a revízió kérdését tel-jesseggel mellőzzék, hiszen helyezked-hetnek arra az álláspontra is, hogy a revízió a politikában nem szerepel mindaddig, amíg a Népszövetség, amely egyedül illetékes erre, napirendre nem tűzi.

A TEMPS CIKKE

A párisi Temps szenzációs cikkben szá-mol be a három kisantant külügyminisz-ter belgrádi konferenciájáról.

A francia lap megállapításai szerint a három külügyminiszter soronkívüli talál-

kozását mindenekelőtt a magyar s bol-gár jóvátételek problémája tette szüksé-gessé. Ezek tudniillik december 15-ig mo-ratórium alá estek, de az most lejárt és az érdekelt államokkal az új szabályozás-ról még szó sem esett. De nem jött létre a dunai államok közvetlenebb blokkja sem, amely pedig mind a három kisantant államnak rendkívül nagy érdeke lett volna. Nagy nyugtalansággal tölti el ezen kívül a kisantant államokat a leszerelés kérdése is. Ezt a problémát, legalább is Európát illetően, az öt hatalom szinte magának sajátította ki, s a kisantant ál-lamok nem tudnak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy nekik a kérdés rende-zésébe semmiféle beleszólásuk ne legyen. Idegességgel tölti el ezenkívül a három kisantant állam kormányát a revízió ügye is, mert most már nemcsak a legyőzött ál-lamok, hanem a győztes nagyhatalmak egynémelyike is — például Olaszország — fokozott erővel kezdik sürgetni a re-vízió végrehajtását.

A Temps nagy feltűnést keltő cikke vé-gül arról számol be, hogy a kisantant hár-mas szövetségen diplomáciai aknamunká-val is rést akarnak ütni.

Ujabbán arra irányulnak kísérletek, hogy Romániát kiszakítsák a kisantant érdekközösségéből.

Ez természetesen Franciaországot is nyugtalaníthatja. Lengyelország elszakad Romániától az orosz-lengyel megemlé-madási szerződés miatt, Olaszország pe-dig egyenesen Jugoszlávia ellenes akció kezdett.

Ezek az európai események, — fejez-be cikkét a Temps, — nagyon ideges han-gulatot eredményeztek a kisantant álla-moknál s ezért volt szükség a rendkívüli belgrádi konferenciára, hogy igenis, újból leszögezzék, hogy a kisantán egysége még mindig megvan s az összetartozás érzése nem csökken a három állam kormánya között.

TITULESCU PARISBA UTAZIK

Benes csehszlovák külügyminiszter már hétfőn este elutazott Belgrádból. Titulescu keddre is ottmaradt, hogy néhány olyan kérdést, amely Jugoszláviát és Romániát közösen érdekli, tárgyaljon Jęfticscel.

Külföldi sajtójelentések azt hozzák hi-rül, hogy

Titulescu Belgrádból nem is utazik ha-za Bukaresztbe, hanem egyenesen Páris-ba megy, hogy az új francia kormány-nyal minél gyorsabban felvegye a me-leg baráti összeköttetést.

Van jelentés, amely arról tud, hogy Ti-tulescu ezt az útját nem hivatalos jelleg-gel teszi, miután mindenekelőtt tájéko-zódnia kell, hanem két heti szabadságot kér s mint szabadságon levő diplomata, utazik majd a francia fővárosba. Titules-cu vigyázni szokott a formásgokra, mert jól tudja, hogy a diplomáciában a forma néha lényeggé változik át.

Fiatalt, jóképű, nagy sex appeal-lel rendelkező milliommósno ro-konszenves ur ismeretséget keresi házasság reményében. Ajánlatokat „Halló itt szerelem” jelgére

Szerdán megnyílnak a nagyváradai népkonyhák

Nagyvárad, december 20.

Izzalmas megbeszélések és halasztások után szerdán végre megnyílnak a nagyváradai népkonyhák. Danese Jakab, a népkonyhák bér-lője, már megkezdte a bonok kiosztását.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank nem tudja teljesíteni a kényszer-egyezségi feltételeket

Újabb ajánlatot kaptak a betételesek

Kolozsár, december 20.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank, amely éppen egy évvel ezelőtt szüntette be a fizetéseket és kérte a kényszerjegyezségi eljárás megindítását, most

új rendszer szerint akarja likvidálni a be-tételesek követelését.

Bár a kényszerjegyezségi eljárást a tör-vényszék annak idején jóváhagyta és a hitelez-zők is belenyugodtak abba a kvótába, ame-lyet a pénztár igazgatósága felajánlott, most a bank a módosított kényszerjegyezségi törvény 61-ik szakára való hivatkozással új ajánlattal álli hitelezői elé.

Az ajánlat lényege az, hogy a Hitelbank a 100 százalékos visszatérítés és a 3 évi ter-

minus helyett most csak

a kötelesek 50 százalékát helyezi kilátás-ba s azt is 5 évi időtartam kikötésével.

A Hitelbank igazgatósága az új ajánlatot azzal indokolja, hogy a konverziós törvény végrehajtása miatt szenvedett veszteségek mellett másképpen nem tud eleget tenni kö-telzettségeinek.

A Hitelbank egyik legnagyobb hitelezője, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, az új ajánlatot már el is fogadta.

A hitelezők egyébként a legnagyobb nyug-talansággal és megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy követelésüket, amelyre még két évet kellett volna várniok, most már öt év múlva kapják meg s akkor is csak félig.

A munka és kenyér, mint messzi álom

Éhes emberek között

Brassóban megkezdtek a munkanélküliek segélyezését

Brassó, december 20.

Munkanélküli segély. Maga a szó szépen hangzik és valami szociális tevékenységet je-lent, amint az emberek kimondják. Lényegé-ben igen jelentéktelen valami, ami csak né-hány ezredrészén segít annak a hatalmas nagy tábornak, melyet a munkanélküliek al-kotnak.

Lényegtelen valami, amint az alábbiakból is kitűnik és mégis mennyien harcolnak, ve-rekednek érte: Egy darab kenyér, egy falat hus, esetleg egy-két napi meleg.

Brassóban kedden délelőtt kezdődött meg a munkanélküli segélyek kiosztása. A segély-alapot, — mint ismeretes, — úgy gyűjtí össze, hogy minden gyár és minden vállalat köteles alkalmazottai után egy-egy százalé-kot lefizetni a munkanélküliek segélyezésére. Az egy százalék költséget fél százalékban a munkaadó, felében az alkalmazott fizeti. Ere-detileg törvényjavaslat volt, amely minden gyárra és vállalatra adót vetett volna ki, a segélyalap javára.

Ezt azonban nem szavazták meg, tekintettel

a gyáriparosok intervenciójára.

A százalékokat a kereskedelmi és iparka-marákhoz kell befizetni. Brassóban az ipar-kamara szerint 600.000 lej jön össze egész év-re. A munkásszindikátus szerint minden hó napra 300 ezer lej kellene, hogy befolyjon.

A segélykiosztás tehát megkezdődött. A Ló-piac-téren, a régi zálogház utálatos, bérka-szárnya szerű épületének udvarán összegyűltek a munkanélküliek. 1300-an vannak segély-re bejelentve. Ebből azonban összesen 295 em-ber részesül. A többi nem szorul rá — mond-ják. Még van valamije. Egy darab száraz kenyere, rongyos ruhája, gyűjtési engedélye, nyomorult viskója. — sok gyermeke, éretisé-gi bizonyítványa, többnek diplomája is. Csak éppen munkája nincsen egyiknek sem.

A zálogház udvarán a sok rongyos ember bajnal óta topog és fagyoskodik. Benn az egyik szobában három tisztviselő osztja a se-gélyt, illetve a bonokat, amire aztán kenyé-ret, fát, zsírt, paszulyt és máléliszlet kapnak. Ki-ki családi helyzete után. Az agglegény kap legkevesebbet, 5 kiló marbahu, 2 kiló

zsir, 2 kiló paszuly és 400 kiló fa.

A sok ember tülekedik, harcol, hogy hama-rább bejuthasson. Hamarabb haza vihesse a tejet, a kis fát, hamarabb betömhesse gyer-mekeinek a száját.

A nagy tülekedésben valaki megszólal:

— Az menjen legelőszőr be, akinek mun-kába kell sietni!

Hangos nevetés fogadja ezt a kijelentést. Munkába sietni? Hát van itt olyan? Aki csak havat lapátolni kellene siessen, vagy fát vág-ni Senki. Mindenkinek van ideje bőven, akár egy hétig, akár újabb tíz napig. Sürgős dolga itt senkinek sincsen. Csak a nyomor sürgeti őket. Az aztán erősen.

Munka. Az egyik visszaemlékezik, hogy va-lahá ő is dolgozott. A repülőgépgyárban volt tisztviselő. 6500 lejt keresett havonta. Két éve elbocsátották. Azóta semmi munkája nem volt.

A másik. Rézöntő. A Farola gyárban dol-gozott, havi 8 ezer lejért. Három éve bocsá-tották el, három éve nem jutott munkához.

A harmadik. Bologa és Zink posztóüzleté-ben volt alkalmazott, havi ezerért. Két éve el-engedték, azóta nem jutott álláshoz.

És így tovább a beláthatatlan sora azok-nak, akik hatalmas nevetéssel fogadják, hogy valaki feltételezi róluk, hogy munkába kell sietniök. Sietniök kell. Minél hamarabb meg-kapni a segélyt, mert otthon megfagy a gyer-ek, éhen hal az asszony, vesztettül muzsikál a nyomor.

De a munka? Az nem siettetti őket. Ugy beszélnek róla, mint egy hűtlen szeretőről, aki ott hagyta őket. Akire vágnak s akire vár-nak. Aki megmutatta, hogy mit tud, aztán elszegődött zsíros pénztárcák, párnázott bő-rájtók és hét lakatos Wertheim szekrények közelébe.

A segélykiosztály reggel 8-tól déli 12-ig tart. Tovább nem lehet, mert a tisztviselő-knek, akiket a városháza küld ki, nincs több idejük.

Több munkanélküli tisztviselő felajánlko-zott, hogy ingyen elvégezzék a munkát. Bol-dogan teszik, csak engedjék. Ezt azonban nem lehet. Kérvényt, erkölcsi és nemzeti-ségi bizonyítványt kértek tőlük, munkakönyvet és garanciákat. A kérvényre, bizonyítványok-

Jó házból származó, csinos, bizto-s-állású hatalember. Karcsú hölgy isme-retséget keresi közös kiábrándulások és esetleges későbbi házasság céljából. Ajánlatokat

„Halló itt szerelem” jelgére

ra bélyeg kell. A munkanélküli tehát még fizessen is érte, hogy ingyen dolgozni bagy-ják.

Mindenki elsőnek akar bekerülni. Hajnali 5-6 óra óta ácsorognak. Rongyokban, talpa-lan cipőkben. Fáznak, éheznek és harcolnak. Illetve harcolnának. Mert már azt sem teszik. Egyesek arról beszélnek, hogy demonstrációt kellene csinálni. Menni a városházára, a munkaügyi inspektorátushoz, a prefekturára. Legalább meleg termet adjanak nekik, ahol várhatnak. Egyesek helyeslik a demonstrációt. Mások fáznak és nincs kedvük utrakelni, vagy ácsorogni a hivatalok előtt.

Később azonban mégis összeverődik egy csapat. Százán, százötvenen elindulnak. Előbb a városházára mennek. Melegedőt és gyo-rsegélyt követelnek. A primár azonban nincs itthon. Bukarestben van. Más nem állhat velük szóba. A munkaügyi inspektorátushoz irányítják őket. Mind kevesebben vannak a menetben.

A munkaügyi inspektorátusnál ismét sem-mi eredmény.

Céltalan minden. 150 ember közül már alig husz maradt, Huszan pedig nem mernek sem-mi sem kezdeni.

Visszavánszorognak a segélykiosztáshoz és várnak. Rendőr őzi őket és sziguranca ágen-sek. Pedig nincs szükség karhatalomra. Fá-radt, elnyűtt, akarat nélküli emberek ezek.

Nem akarnak semmit. Csak elhallgattatni a gyomrukát s az éhes gyermekszájukat. Azt azonban nem lehet. Azok még nem fáradtak és nem elnyűttek... Fiatalok és enni akar-nak.

Dolgozni és enni akarnak.

Milyen elérhetetlen álmok lettek ezek... (d. k.)

Bajor Gizi a budapesti Nemzeti Színház művésznője össze- veszett Márkus igazgatóval

Budapest, december 20.

A Nemzeti Színház európaszerte ismert drámai művésznője, Bajor Gizi és a szin-ház igazgatója, Márkus László között olyan természetű nézeteltérés keletkezett, amelynek következménye minde-a való-színűség szerint Bajor Gizinek az állami színházról való megválása lesz. Kisvárv-gott hírek szerint az affér bizonyos sze-reposztás miatt keletkezett, amit Bajor Gizi nem akart elvállalni. Tekintettel a-ra, hogy a színház igazgatója ragaszkodt eredeti elhatározásához, a művésznő „indignálódva” távozott el a színházról és

azonnal levelet írt Márkusnak, amelyben év végéig fizetéstelen szabadságot kért.

Az Est értesülése szerint Bajor Gizi már meg sem jelent a próbákban. Márkus utána telefonáltatott, a művésznő azon-ban hajlíthatatlan maradt és megismételte a fizetéstelen szabadságra vonatkozó kérését. Hírek szerint a Magyar Színház-hoz akar elszereződni. Márkus nyilatkozat-ot adott az Estnek s nyilatkozatát an-nyak a reménynek ad kifejezést, hogy a művésznőt sikerül jobb belátásra bírni, mert egyébként a dolog törvényes köve-lkezményei elkerülhetetlenek.

A Schleicher-kormány enyhítette a szabadságjogokat korlátozó rendeleteket

Berlin, december 20.

A Schleicher-kormány — programjá-hoz híven — kiadta végre azt az új szük-ségrendeletet, amely a nyár óta tartó he-ves politikai küzdelmek véres és erőszak-os kilengései miatt megszükitett szabadságjogokat legalább részben visszaállítja.

A szükségrendelet szerint a hirtapo-

kat ezután csak abban az esetben tilt-hatják be azonnali hatállyal, ha inkriminált közleményeikben hazaárulást vagy felforgatást van.

A terrorellenes tiltó rendelkezéseket teljes egészükben visszavonta a birodalmi kormány. Ellenben életben maradtak azok a rendszabályok, amelyek a hazaáruló szervezetek feloszlására vonatkoznak.

KARÁCSONYI VÁSÁRUNK

alkalmával, már most megkezdjük

LELTÁRI ELÁRUSÍTÁSUNKAT

mélyen leszállított árakon

VESTIS SZÖVET ÉS SELYEMÁRUHÁZ
BRASSÓ, LENSOR 22.

Gyönyörű

játékok

Olcsó árak! és karácsonyfa diszek. Olcsó árak!

Lindenberg

Bukarest, Smârdan 12

Felségsértés miatt eljárás indult Forfu professzor ellen

Bukarest, december 20.
Forfu professzor, a „polgári blokk” című politikai csoportosítás elnöke vasárnap nagy beszédet tartott, melynek egyes mondatai sértőek voltak az udvarral szemben. Az illovi törvényszék ügyészége ma megindította a vizsgálatot a professzor ellen.

Péntekig Romániában marad gróf Szembeck lengyel helyettes külügyminiszter

Bukarest, december 20.
Gróf Szembeck volt bukaresti lengyel követ, helyettes lengyel külügyminiszter tiszteletére kedden diszvacsorát rendez a román külügyminisztérium. A grófot pénteken a király kihallgatáson fogadja. Szembeck pénteken este indul vissza Varsóba.

Tüntetés a letartóztatott margittai tanácsosok érdekében

Margitta, december 20.
Jelentettük már, hogy a margittai esendőség az ottani Dolgozók Blokkjának valamennyi tanácsosát letartóztatta a nagyváradi ügyészségre kísérte. A letartóztatottak érdekében — mint ismeretes — tegnap tizenhat asszony és negyvenhat gyermek indult el gyűlés Margittáról Nagyváradra, ahol az ügyészséget keresték fel, azonban semmi eredményt nem értek el.

A blokkista tanácsosok letartóztatásának most újabb fejleménye van. Margittán ma mintegy száz főnyi tömeg tüntetett a letartóztatottak érdekében. A rendőrség számos tüntetőt vett őrizetbe. A tizenhat tanácsosnak, akiket Nagyváradon még mindig önkényes fogságban tartanak, csak az a bűnük hogy a listán felöltöztették magukat.

Perlik a hitelezők Nagyvárad városát

Nagyvárad, december 20.
A hitelezők erősen perlik Nagyvárad városát. Az Anglo-bank négyszázezer lej, egy másik vállalat pedig negyemillió lej követelését perli. A hitelezők a legkíméletlenebb álláspontra helyezkedtek s így a várost súlyos helyzet elé állították.

Egy tolnamegyei községben kivirágzott a fehér orgona

Nyári időjárás Londonban
Budapest, december 20.
A tolnamegyei Madocsa községben valószínűleg csoda történt. A falu egyik házában udvarán levő fehérorgona-bokor virágzásnak indult s olyan kellemes illatot áraszt, hogy csaknem az egész községben érezhető. A télen kivirágzott orgonának a messze környékről csodájára járnak. — Londoni jelentések szerint az angol fővárosban nyári időjárás köszöntött be. A meleg állítólag olyan nagy, hogy az emberek izzadnak és felöltöznek nélküli járkálnak az utcákon.

Hol szerzi be a tanárékos háziasszony az időszerű karácsonyi ajándékot

Wilhelm Oberth R. T.
vaskereskedésében
BRASSÓ, KAPU-UTCA 55
(Szemben a Korona-szállodával)

Perlodont

Fehérit a fogat, kiküszöböli a csontszút és fogkövet

Parlament előtt a választójogi reform

Az új törvénytervezet szerint, hogyan nézne ki a mostani kamara

Bukarest, december 20.
A kormány valószínűleg még ma a kamara elé terjeszti Mirto közlekedésügyi miniszter által kidolgozott választójogi reformjavaslatot. A tervezet vitája a karácsonyi szünet után kezdődik csak meg, de a javaslatot még a jelenlegi ülészakban tárgyalják és megszavazzák.
A javaslat mai formájában a mandátumok elosztását a következőképpen változtatná meg:

	Jelenlegi törvény:	Új javaslat:
Kormánypárt	272	232

Duca	28	56
Gheorghe	14	19
Averescu	5	3
Lupu	12	12
Cuza	11	25
Goga	8	6
Jorga—Argetoianu	5	2
Vasgárda	5	9
Magyar párt	15	23
Szociem.	7	10
Unionista	5	2

A többi pártok egyáltalában nem jutnának mandátumhoz.

Az utóbbi idők legborzalmasabb gyilkossága

Az éhező munkanélküli tévedésből egy öreg koldus asszonyt öli meg

Budapest, december 20.
Megható és a mai viszonyokra igen jellemző eset történt hétfőn este Budapesten. Tizenegy óra után a Mátyás-utcában posztoló rendőrnél jelentkezett egy fiatal ember, aki Máris Sándornak bevezette magát és arra kérte a rendőrt, hogy tartóztassa le, mert leült egy öreg-asszonyt.
Az őrszem a legközelebbi őrszobára kísérté az önként jelentkező fiatal embert, aki előadta, hogy napok óta éhesen hűnyed a főúros utcáin. Elkésződése előző estére határtalanul vált s így el-

hátározta, hogy leült azt, akivel leghamarabb találkozott.
Az utca egyik sötétebb részén meghúzódva rávetette magát az első szembejövő alakra, akit valóban leült és aztán ki akarta fosztani.

Öngyújtója világánál azonban meghökkenéssel tapasztalta, hogy áldozata egy szerencsétlen öreg koldusasszony.

Annyira elfogta a lekiismeretfurdalás, hogy önként jelentkezett a legközelebbi rendőrszemnél.

A dévai kereskedő-gyűlésen rámutattak a bajok igazi okaira

Egy erdélyi kereskedő ugyanazon körülmények között kétszer annyi adót fizet, mint egy bukaresti

Groza Péter tulmánás kritikája a parlamenti munkájáról

Déva, december 20.
A hunyadmegyei sfatukok, ipartestületi kiküldöttek, valamint az erdélyi és bánáti kereskedelmi egyesületeknek kiküldöttei, vasárnap Déván, a városi színházban, kongresszust tartottak.
Az erdélyi és bánáti egyesületek nevére dr. Friedl János, a nagyváradi kereskedelmi csarnok főtitkára jelent meg. Mint előadó, a közterheknek leszállítása kérdésében tartott nagy hatást keltő beszédet és rámutatott mindazon sérelmekre, amelyek miatt a kereskedői osztály napról-napra csuszik a lejtőn lefelé.
Ostorozta a kimult, valamint a jelenlegi patenta fixa adókövetési módszert. Statisztikai adatok alapján állítja, hogy pl. egy brassói kereskedő kétszer annyi adót fizet, mint Bukarest főutcájának hasonlításu kereskedője.
Utána dr. Groza Péter, volt erdélyi miniszter emelkedett szólásra, aki a töle megszokott elán-nal, nagyhatású beszédben vázolta gazdasági leromlásunk okait. Szerinte az örökös ide-oda való kapkodás, törvénygyártás és feldozások idézik elő a katasztrófát.

Kifogásolta a konverziós törvény egyoldalúságát, majd a városi ingatlanokra kiterjesztő moratóriumot. Nem lehet és nem szabad szerinte, csak bizonyos kategóriákat kedvezményekben részesíteni, hanem vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül, a haza minden polgára

egyforma elbánásban részesítendő.
Dr. Groza szerint, a parlamentnek szabad foglalkozást íző ügyvéd, orvos és mérnök tagjai törvényt szavaznak meg saját adóiknak leszállításáról, ellenben ugyanakkor nincsenek tekintettel arra, hogy nemcsak az ő jövedelmük és kereseti lehetőségük csappant, hanem a kereskedők forgalma is felére szállt le, tehát ezeknek adója is leszállítandó lett volna.
Végül ráter az előadó a külföldi tartozások kérdésére. Szerinte még elmúlt év december havában provokálta az iparkamarák uniójának egyik ülését, hogy irjanak fel a kormányhoz a külföldi tartozások fizetésének beszüntetésének tárgyában. Enniatt hazaárulónak, bolsevistának tartották, mert nem lehet a román állam tekintélyét ezen fizetéseknek megtagadása miatt a külföld előtt önkre-

tenni.
Most szerinte a leggazdagabb európai állam lépett ez útra, ezek szerint tehát a franciák is hazaárulók és bolseviszták, — akárcsak ő.

Végül a kongresszus elfogadta egyhangulag az előterjesztett három határozati javaslatot, mely követeli az általános moratórium kimondását, a közterheknek 50 százalékkal való leszállítását, végül a külföldi adósságok fizetésének felfüggesztését.

— Elhizott egyéneknek a természetet „Ferenc József” keserűvizkura hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet s nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József viz a máj és a végbél felé irányuló vértódulásoknál valamint aranyérnél és prosztatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűviz, gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szángüld a CFR

— visszalelé

Elkészült a vasut alkalmazottainak új statutuma

Bukarest, december 20.
Néhány nappal ezelőtt a közlekedésügyi minisztérium elkészítette a vasúti személyzet új szabályzatát, amely a CFR alkalmazottait a következő négy kategóriába osztja: tisztviselők, ágensek, iparosok és munkások. A statutum leglényegesebb szociális rendelkezése az, amely

a hivatalnokok munkaidejét heti 42 órában, a munkásokét pedig havi 240 órában állapítja meg.

Ez az utóbbi tétel tizórás munkanapoknak felel meg a munkások számára, ami felháborító, igazságtalan és képtelen intézkedés, mert egyrészt ma, a szociális védelem korszakában a munkaidő emelése reakciós ténykedés, másrészt a túlzott munkaidő csomó embert foszt meg a munka lehetőségétől. A kormánynak kötelessége odahatni, hogy ez az antiszociális intézkedés töröltesse a javaslatból.

A statutum egyébként kártérítési tábellát állít fel halállal vagy munkaképzetelenséggel végződő szerencsétlenségek esetére.

Tokaji bor csukamájolaj?

Mit szerel jobban?

Ha Ön, vagy gyerekei csukamájolajat kell szedniük, akkor jusson eszébe, hogy

az **ELIXIR PANGADUINE**

amely a legkitűnőbb tokhali májkivonatából készül, kitűnő ízű és a

CSUKAMÁJOLAJ

minden aktív tulajdonságával rendelkezik; csak hogy négyszer olyan hatásos mint az — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Ára 190 lej nagy üvegonként

Csikmindszent nem kér a választásból

Csikszere, december 20.

A közigazgatási választások során a csikszentléleki körjegyzőséghez tartozó Csikmindszent községben is választást irtak ki. Bíró és nyolc tanácsost kellett volna választania a községnek, hogy az alkotmányos formákhoz eleget tegyen. Zöld körjegyző szabályszerűen kihirdette a választást. Ennek ellenére nem-hogy nem választott a község, hanem még listát sem tettek le.

A községi választások után derült ki, hogy Csikmindszent nem élt alkotmányos jogával s míg más községekben egymást érték a listák, addig itt senki sem vágyott sem bíróra, sem a tanácsosi méltóságra. Egyszerűen nem is jelöltek s így nem választottak.

A község „nemtörődőmsége” érthető felháborodást okozott a közigazgatás berkeiben, mert még arra precedens nem volt, hogy egy választást ne folytattak volna le formászerűen. Bünbakot kerestek és kisütötték, hogy a csikszentléleki körjegyző az egésznek az oka. Miért nem állított a körzetéhez tartozó községben egy listát össze s így tett volna eleget a formákhoz. Fegyelmi eljárás alá vonták. A jegyző azzal védekezik, hogy minden törvényes intézkedést megtett a választásokra vonatkozólag és ő arról nem igen tehet, hogy a mindszentieket nem érdekli a politika.

A jegyző ügyét, védekezése ellenére, a megyei állandó választmány elé viszik, hogy az állapítsa meg hivatalosan, kit terhel a felelősség a csikszentléleki választási közömbösségért.

Nagyvárad — polgársága nélkül

AZ UJ-NAGYVÁRAD,
amelynek nincs Hinterlandja
és nincs export-kapuja, de
kilencezer munkanélkülije az van
58 lej a szállodai szoba, öt lej a habos kávé
és tizenhárom ünek a kávéházban

— A B. L. munkatársának jelentése erdélyi körutjáról. —

Nagyvárad, december 20.

Nyolcvanezer lakos, négy-öt számottevő iparvállalat, kilencezer munkanélküli, egy kézen elszámolható mobil pénzügy és — 9600 kommunista szavazat: ez ma Nagyvárad.

Az állomás épülete előtt portás, londiner és segédszemélyzet kórusban kiáltja: „Parancsoljon! Itt a szálloda autóbusszal. Csak 58 lej a szoba!”

Este tíz órakor érkezem. A Béhmer-tér három kávéháza közül benyitok az egyikbe: nincsenek benne tizen. Nem ülök le. Barátságosan tiz ásitó ember társaságában két lágy tojást vacsorázni. Átmegyek a másikba. Ott többen vannak. Megszámoltam, hitelesen és megbízhatóan: tizenhatan vagyunk vendégek, heten a pincérek és nyolc tagu jazz.

A szomszédos kávéházban hat lejért hirdeti a habos kávé. Másnap a kis utcában újabb dumping-ár: csak öt lej a habos kávé. A robogó utas nem megy ki a külvárosba: ott biztosan csak három lej kávéval, tejjel,

habbal, cukorral, fűtással, világítással, újsággal és adóval egyetemben.

Ellenállhatatlan kényszer érez az ember, hogy marokra fogja ennek a megváltozott városnak lelkét és úgy szőjön hozzá. Egészen közeli bele kell nézni pszichéjébe és összetételébe, mert az, amit a röviden exponált megfigyelő-lencse úgy felszínesen meglát, értelmetlen és elmosódott fotográfia. Ez itt nem a világ-krízis és nem csak ráadásul még a speciális romániai krízis: ez sokkal több, mindennél több.

Nagyszében is leépítette életének ötven százalékát, Marosvásárhely is. Nagyvárad azonban legalább nyolcvan százalékot épített le abból a nivóból és lüktetésből, amely hajdan legalább hatvan-hetven százalékkal magasabb volt, mint akár a nagyszébeni, akár pedig a marosvásárhelyi.

Itt az egész város benső énjé megváltozott. A miértjét meg kell keresni. Kötelesség megkeresni, mert gazdasági tanulmány és kötelesség, mert szenciációs helyzetek.

A kilencezer munkanélküli jelzi az utat

— A 9000 munkanélkülit komoly statisztikával igazolni tudná Ön? — kérdelem.

— Ugyanolyan alapon igazolni is tudom, mint amilyen alapon csak a felét ismeri el a hivatalos város. Évek óta figyelem a beteg-pénzáróból kijelentett tagok névsorát és figyelem azt is, hogy az egyszer kijelentett tagok közül kit és hányat jelentenek ismét vissza. Ha ehhez a statisztikához hozzávesszük azokat a fuvarokat és favágókat, napszámokot és szabadpályáról a munkanélküliség utasvezetőjébe sodort existenciákat, akiket nem lehet nyilvántartani és számszerűen összefogni,

nyugodtan és felelősséggel állíthatom, hogy legalább 9000 kenyérkereső lett itt munkanélküli.

— Kilencezer munkanélküli legalább 20 ezer keresetnélküli álló lelket jelent?

— Legalább!

— Szóval ez az oka annak, hogy a legtöbb képviselő-választásokon, amikor a Dolgozók Blokkja itt még jelölő listát állíthatott.

9600 szavazatot kapott, a mintegy hatvan-ezer szavazóból a párt?

Erre a nagyon jelentős kérdésre már nem lehet precíz és szabatos igennel és nemmel válaszolni. Informátoraim egyike sem válaszol habozás és indokolás nélkül.

Valahol Adámnál és Évánál kezdik. Ott kell elkezdni, hogy kiesett a polgári réteg a lakosság tömött soraiból Nagyváradon

és ez az oka annak, hogy ma már senki sem látja viszont azt a Nagyváradot, amelyet a békéből ismert. Az agrárius, az ipari proletár, a nincstelen alkalmi munkás természetesen balra tolódott, de természetellenesen balra tolódott a polgári réteg is. A hosszú és távoli külvárosi utcák kis csizmadiája, lakatos, kézművese, a mestere is, a segédje is, az inasa is a Dolgozók Blokkjához tartozik, de egy lépéssel tovább: oda tartozik a banktisztviselő is és a gépirókisasszony ugyazintén. A kényszeregyezséget kért kereskedő is bolsevizálódott és balra orientálódott az a

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájda-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
almaz, fenti eredeti jelzéssel Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban. 1717

tisztosító és nyugtató réteg is, amelyet az
addóvégrehajtók és a bírósági-végrehajtók
kergettek balfelé.

Ezt a sűrűn tömött falanxot nem szabad
komoly szélsőbálnak tekinteni — és maga a
Dolgozók Blokkja sem tekinti annak — de
olyanoknak tekinteni kell őket, akik a mo-
galommal és annak eredményeivel szimpatizál-
nak.

Ma Nagyváradon az a helyzet, hogy sen-
ki sem tudja megmondani miért és hogyan,
de mindenki állítja, hogy

az egész város balra tolódott.
A város nagy általánosságban a baloldalon,
míg a polgári középben csak a polgárság
arisztokráciája maradt. A tőkés, aki megmen-
tett valamit, a bankigazgató, aki azt hiszi,
hogy meg tud menteni valamit, a potentát,
aki politikai vagy közigazgatási staltumot
tart a hatalmon egy néhány Müläufere nem
destruálódott balra, de egyébként minden és
mindenki. Nem a szociáldemokráciáig húzó-
tak, hanem kifejezetten a szélső balig.

— Számokat akar? — kérdi informátorom.
— Tessék, itt vannak a számok: a legutó-
bbi községi választásokon a Dolgozók Blokk-
ja 3000, a szociáldemokrata lista pedig 200
szavazatot kapott.

— Békében Budapest után Nagyvárad volt
mindenkor a legdemokratikusabb város. El-
lenzéke volt a mindenkor hatalomnak és
fáklájára a nyugati új eszméknek. És ne fe-
lejtjük el: baloldali tradíciója van. Ágoston
Péter itt volt jogakadémiai tanár, Kun Béla
itt dolgozott a Friss Újságnál, Szamuelli a
Szabadság szerkesztőségében ült. És még to-
vább: itt egy néhány héti magyar tanács-
köztársasági uralom is volt.

— De nem ipari centrum — vetem közbe —
már pedig ott kell a baloldali mozgalmaknak
felerősödni, ahol az ipari centrumok ipari
proletáriátusa politikai életet él.

— Nem ipari centrum, ez igaz, de megfo-
tott centrum ez is igaz. A békészerződés el-
vette a Hinterlandját és helyette export ka-
put adott. A tizenöt éves gazdasági politika
viszont

elvette az export-kaput és nem adott ho-
lytette semmit.

LÁBBAJ, GÖRCSÉR,
FLÉBIT

Hogyan lehet a bőrt megújítani

Ugyanezt kérdezik mindazok a szerencsétlenek,
akiket megtámadott a bőrbaj, amelynek kö-
vetkezményeitől, borzalmaitól még a legjobb
orvosságok igénybevételével sem tudnak men-
kúlni.

De mindazok, akik a RICHELET VERTISZTÍTÓ-
TÓ-HOZ (DÉPURARIF RICHELET) folyamodnak,
megadják rá a meggyőző feleletet.

Elmondhatják, hogy a vér eme felfrissít-
csodaterő szere egyidejűleg a bőr megújítását
hozza magával, amelyet egészséggé tesz és
a legvalószínűbb elemében is.

A RICHELET VERTISZTÍTÓ (DÉPURARIF
RICHELET) megszabadítja a szervezetet a mérge-
anyagoktól, szabadá teszi a vérkeringést, a
fehér sejtek megtisztítása által, megelőzve a
szövetképződési folyamatot, új bőrfelületet
anélkül, hogy valami nyomot hagyna maga után.
Rendkívüli ereje hozza magával, hogy a
gyógykezelésben ez a szer képezi a tipikus
gyógymódot a következő bajoknál: artritisz,
köszvény, reuma, érelmeszesedés, görcsér, flébi-
tályog, érdaganat, idegtájdalom.

Győzedelmeskedik a legkétségbeesettebb baj-
kon. Hatását, gyógyítóerejét megérezni az első
forrásáig.

Minden üveghez ismerőse könyvecskéje mellékelve.
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Labora-
toires L. RICHELET din Sedan, 6. Ru: Belfort, Bayona
(Franciarság). Romániai vezérképviselő: Jules DILLON
Bukarest, 4. S. rada Pl. ar Moş.

El sem képzelhető
szencziósabb ajándék,
mint egy

Sumophon

W. D. 23.

rádió. Kapható minden szaküzlet-
ben. Országos vezérképviselő és
egyesületi főelárusító:

Inginer I. LANTOS Bukarest I.
Pasaciu Macca 4. Tel. 339 - 87
ENGROSS. ENDETAIL.

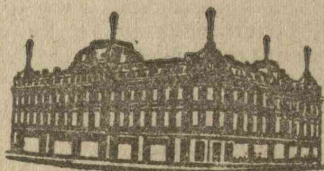
Sumophon

W. D. 23.

SATOR
RADIO
TUTU

BRASSÓBAN: „ELECTRA” Robert Heichel, Kolostor-u. 22.
„NOVY” Rózsater 19 szám alatt.

BUKAREST PÁLYAUDVAR

KÖZPONT

GRAND HOTEL

LEGJOBB KISZOLGÁLÁS
LEGOLCSÓBB ÁRAK
LEGTÖKÉLETESHEB KÉNYELEM

Az elkeseredés nagy, a nyomor birhatatlan, a mentalitás a radikálizmushoz és a szélsőségekhez hajlik és az ipari munkásság értelmisége és szervező ereje kiváló.

Tényleg így is van és ezért van, hogy a polgárság — „kiesett”.

A gerinc kiesett és felül megmaradt a felső tízezer és alul megmaradt az alsó hetven-ezer, mint dobogó láb és ökölbe szorult kéz.

A második oldalról, a magyar párti oldalról viszont így indokolják:

— Ebben a magyar jellegű városban nem maradt kötő-anyag és ez az oka annak, hogy a magyar nemzeti kisebbség, magyar polgár, tagadhatatlanul balra tolódott. Minden erdélyi városnak megvolt a maga magyar politikai potentátja, ki összefogta a kisebbségeket és polgári szinten tartotta. Marosvásárhelyen ott volt Bernády, Aradon Barabás Béla, Kolozsvárott Grandpierre Emil, akik lekötötték a magyarságot és maguk mellé kötötték annak politikai erejét. Nagyváradon is voltak vezetők, ezek azonban cserbenhagyták Nagyváradot. Bihar valaha Tisza István dominiuma volt és ezért az impérium változással a nagy hatalmasság valamennyi vazallusa repatriált. Nekik ment és könnyen ment, mert ők a Tisza dinasztia vazallusainak seregébe tartoztak. A magyarság itt egyedül maradt. A repatriált vezérek helyett jöttek ugyan új vezérek, de ezek már csak a második és harmadik garnitúrából voltak. Kocsány János következett, dr. Koczó Jenő, Czifra Kálmán és Markovits Manó. Vezérek következtek, de nem bírták megkötni ezt a progresszív és destruktív irányba robbanó elkeseredett magyar polgári réteget.

— A baloldalon egész jól infomálták Önt. A polgárság tulsúlyát átváltotta a munkásság tulsúlyára.

— És a munkásság baloldali politikája átfestődött az ipari proletariátus vezetése alá — „a szélsőbal politikává”.

Ott tartunk, hogy az árvíz sújtotta Weisztelep lakói a minap berontottak a városi tanács ülésére és követelték az azonnali építési kölcsönt követeltek és ott tartunk, hogy a városháza mozdulni sem mer, amíg a szélsőbal aprobálását el nem nyeri.

A polgári fényűzés és gondatlanság az individuális kiélés kis Párisából mindössze a lengő szakállu hotel-portás emlékeztet a régi Nagyváradra, aki nagy reverenciával hajbókol, mert nem hallgattam az „új idők új dalaira” és nem szálltam az 58 lejes szállodába. A mai Nagyvárad hoteljébe.

Az ember ebben a hangulatban ebben az új városban és ebben a 110 lejes szobában szinte egy kicsit szégyeli is magát.

Ilusász Sándor

Végetért a nagy bukaresti kommunistapör tárgya ása

Csütörtökön hirdetik ítéletet

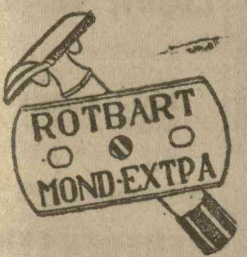
Bukarest, december 20.

A bukaresti kommunistapör, amelynek mindvagy 30 vádlottja van, hétfőn végetért. A tárgyalás utolsó napján Stanescu, Moscovici és Vicol ügyvédek mondták el védbeszédeiket, hangsúlyozva azt, hogy a vád gyenge építménye semmiesítéssel sem indokolja a Marzescu-törvény alkalmazását. Legfeljebb sajtóvétségéről lehet beszélni, ami nem államellenes bűntény.

A bíróság csütörtökön, 22-én hirdeti ki ítéletét.

— RABLÁSI KISÉRLETERT NÉGY HONAP. Csikszeredáról jelentik: Gomdos Dénes csikszeredai közműves rablási kísérlet vádjával állott a törvényszék előtt. A vád szerint egyik éjjel itas állapotban hazafelé tartott amikor találkozott András István helybéli gazdával, akit felkötöztetett, hogy a nála levő pénzt azonnal adja át. A gazda vonakodott a szokottnál felszólításnak eleget tenni, mire neki üvöltött és agyhártyát verte. A zala elöljáró szomszédok elől pedig kerekelt el. A tárgyalásra beidézték tanuvallozókat alapján rablási kísérletben mondta ki a törvényszék bűnösnek Gomdot és az elkövetők körülmények figyelembe vételével egy havi fogházbüntetéssel sújtotta.

Ezek a pengék élejtik ki Önt!

ROTBART-LUXUOSA
ROTBART-SONDERKLASSE
MOND-EXTRA GOLD
ROTBART (LILA)
MOND-EXTRA (ZÖLD)

ASTRA (Apolló) MOZGÓ
BRASSO

Ma kedden fut utóljára
a nagy német remekmű:

„EMDEN
cirkáló”

JÖN!

Ufa sláger!

SIKERÜNK TITKA
BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejtik!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

BRAȘOV BUKUREȘTI
TÂRGU-MUREȘ

Ne használjon

mert ezek rossz fényminőség mellett legalább 15 wattot fogyasztanak

tehát

HÁSZNÁLJON

TUNGSRAM 15 wattos

égőt

Áruval fizethetik külföldi tartozásaikat a kereskedők

Meghosszabbították a kontingentálási deklarációk benyújtásának határidejét

Bukarest, december 20.

A kontingentálási bizottság legutóbbi ülésén kimondotta, hogy

a belföldi kereskedők ezentúl áruval is fizethetik külföldi tartozásaikat.

Ugyanakkor elhatározta a bizottság azt

is, hogy az 1931-es importárak bejelentésének

az ugynevezett kontingentálási deklarációknak benyújtási határidejét december 23-ig meghosszabbítja.

A hivatalos lap mai számában már mindkét rendelet megjelent.

Boncour rádió szövege

Keresik a formát Amerika és Franciaország között felmerült ellentétek elsimítására

Amerika nem élezi ki a helyzelet

Páris, december 20.

Az új francia kormány tagjai hétfőn már át is vették hivatalukat, délután pedig Paul Boncour miniszterelnök elnöklése alatt megtartották az első minisztertanácsot.

A minisztertanács megkezdése előtt Boncour miniszterelnök a párisi rádióban beszédet mondott s újra hangsúlyozta, hogy

kormányja gazdasági, pénzügyi és politikai tekintetben Herriot politikáját követi.

Programja egyébként a béke megszerzése, a demokrácia érvényesítése és a zülalt pénzügyek rendbeszedése lesz.

A francia-amerikai hadiadósságok súlyos problémájának megfogását a kulcs-szak mögött folytatott diplomáciai tárgyalások során már kihúzták. Az a gesztus, amellyel Franciaország a december 15-iki esedékesség fizetését megtagadta, az első 48 órában beállott reakciótól eltekintve, előreláthatólag különösebb konzekvenciák nélkül mulik el.

Már tegnap beszámoltunk arról, hogy Paul Claudel washingtoni francia nagykövet és Stimson amerikai külügyi államtitkár pénteki eszmecsereje alapján minden remény megvan a francia fizetésbe-szüntetés kölcsönkérdéseinek békés uton való elhárítására. Csak a formát kell megtalálni ahhoz, hogy a kölcsönös engedékenység elvét gyakorlatilag is megvalósítsák.

S ez a forma már készül is Washingtonban. Hoover elnök ugyanis üzenetet küldött a szenátusnak és a kongresszusnak s arra kérte a törvényhozó testületet, hogy fogadják el ajánlatát a hadiadósságok kérdésének egyéni uton való rendezésével foglalkozó amerikai bizottság felállítására. Ezt a problémát pedig a jövő év elején esedékessé váló világ gazdasági és az újból megnyíló leszerelési konferencia munkájával párhuzamosan kell megoldani. A hadiadósságok rendezésével foglalkozó amerikai bizottság tagjai aztán később a világ gazdasági konferenciára küldendő delegációban is részt vennének.

Hoover elnök új üzenete azonban csak azt jelzi, hogy Amerikában megvan a hajlandóság a hadiadósságok kérdésének revíziójára, de nyomtatékosan leszögezi, hogy

szó sincs az európai államok tartozásának törlesztéséről.

Hoover e pillanatban azt az álláspontot képviseli, hogy a háborús adósságokat szállítsák le, de ennek ellenében az európai államok adjanak kereskedelem-politikai egyezményeket utján kedvezményeket az amerikai iparnak és kereskedelemnek.

Hoover egyébként a kongresszushoz küldött üzenetében azt is nyíltan leszögezte, hogy a háborús adósságok rendezésére irányuló tárgyalásokba utódját, Rooseveltet is okvetlenül be kell vonni.

LEGBIZTOSABBAN
LEGYŐZI A

NEVRALGINE
JURIST

Brassói Lapok = Karácsonyi Vásár

Reklám Ski

kötéssel, botokkal, teljesen felszerelve

4-8 évig	Lei 520
8-12 "	550
12-16 "	580
Felnőtteknek	650
Babi Ski komplett felszerelve	160
HEGU-kötés, gyerekeknek	110
Felnőtteknek	140

Hermann Gust
Foto- és sportruház
Brassó, Kolostor-u. 1.

Karácsonyra
praktikusait!

Reklám Áruházban

APPEL & VOGEL
BRASSÓ, Kapu-utca 54.

Hallatlanul olcsó árak!
Selymek, vásznak, flanel-
lek, ingek, nyakkendők,
szwetterek, harisnyák stb.

Figyelem! Figyelem!

TRITSCH Sportüzlet
mellett

JANUÁR 1-én

**Új cipőüzlet
nyílik**

Praktikus
karácsonyi
ajándékot

vásároljon!

LIKWORNIK

kézimunka és fűzőszalon-
ban, Brassó, Weisz Mihály-
utca 24. sz.

Olcsó árak!

Nagy választék kézimun-
kákban, kifűző külföldi
pamutokban és fonalak-
ban. Fűzők, naskötők, ha-
risnyakötők legmodernebb
modellek szerint.

Reklám naplárak

még megrendelhetők!

Lejtől feljebb

WEISZFEILER
RECLAM, BRAŞOV

A KÁRACSONYI SZEZONRA

elsőrangú minőségben és különlegesen
olcsó árakon

NŐI DIVATBAN

a legújabb bécsi és párisi modellek utáni
ujdonságok

Férfi kész ruhák, téli kabátok

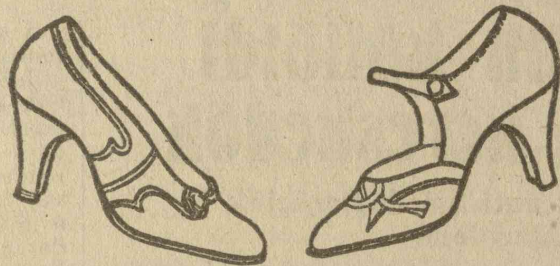
(a bukaresti CĚHOSZLOVACA R.-T. ki-
tűnő modelljei)

N. V. & O. WESTEMEAN

CÉGNÉL, BRASSÓ, SZABADSÁGTER 8.
(volt Lensor 31-33) — Telefon 710. —
A Központi Hiteliroda és a „B. Z.” tagja

NAGY VÁLASZTÉKBAN:

**OLCSÓ FÉRFI ÉS GYERMEKRUHÁK, NŐI,
FÉRFI ÉS GYERMEK TÉLIKABÁTOK**

**Hócipők
Házicipők
Sportcipők
Trotteurcipők
Bálicipők**

legjobb minőségben, jutányos árakon:

CARMEN cipő-
üzletében

Brassó, Kapu utca.

Karácsonyra ajándék:

SKI már 350 Lejtől

RODLI csak 420 Lei

PULLOVER már 140 Lejtől

KORCSOLYA már 99 Lejtől

TRITSCH
BRASSÓ, KOLOSTOR-U. 20.

Karácsonyi ajándék,

amely tartós örömet nyújt:

fényképező gép,

állvány, nagyítókészülék, fényképalbum, fényké-
pezési cikkek

C. H. Neustädter drogériából

Tulajdonosok: K. NEUSTÄDTER és E. FROMM
Brassó, Kapu-utca 14 szám alatt

Olcsó árak! Fényképező gép már 440 lejtől.

Nagy árleszállítás

az összes téli cikkeknel:

TENNISZFLANELL Ia	Lei 20.—
PIZSAMA-FLANELL	30.—
PIKE-PARKÉT	32.—
DIVATFLANELL	40.—
DIVATOS BARSONY	65.—

Gazdag választékban: paplanok, mat-
racok, ágygarnitúrák, függönyök, taka-
rók, szőnyegek. Nagy raktár vászon-
neműekben, damasztokban és asztalteri-
tőkben.

SCHROLL vászon és gazdag választé-
ku selyem és szövet-raktár.

Luca P. Niculescu utóda

ION MUNTEANU

BRASSÓ, Szabadság-tér 11. sz.

CSAK

BRASSÓ,
Weisz Mihály-
utca 19

Rádió ujdonságok

STANDARD „LORD“ 3+1 csöves
vevőkészülék beépített dinamikus hangszórókkal - Lei 6800

„ORION“ háromkörös készülék hitelesít-
tett scálával - Lei 8800

STANDARD OLYMPIKON 4+1
ves készülék - Lei 12600

RCA 6+1 csöves, Szuper-készülék - Lei 12000

LUMOPHON 3+1 csöves - Lei 10500

LUMOPHON SZUPERHET 6+1
csöves - Lei 15500

STANDARD SZUPERHET 6+1
csöves - Lei 15600

Kivánságra bárkinek vételköltségettsége nélkül bemutatjuk lakásán is.

ELECTRA Brassó, Kolos-
tor-utca 22 sz.

KARÁCSONYI
AJÁNDÉK **ÓRA, ÉKSZER**

KÖPE és BAZANT CÉGNÉL
BRASSÓ KAPU UTCA 46 SZÁM

Vásároljon („B. Z.” könyvvél is)

CHIC DE PARIS

KALAPSZALONBAN

Brassó Kapu-u. 17. és Weisz Mihály-u. 5.

Mélyen leszállított árak!

Mélyen leszállított árak

**Órák-ékszerek és látszerészeti cikkek-
ben.**

Fuhrmann János Brassó,
Kapu-u. 43 sz

HÓCIPŐ

LEJTŐL

női - - - - 190

női magas - 290

férfi - - - - 250

gyermek - - 150

Gummi és játék árak nagy
választékban

LINOLEUM

A. STECKL cégnél

Braşov, Strada Regele Carol
(Kapu-utca) 34.

A Hitelközpont és a „B. Z.” tagja.

SKI I-a keleti körútra,

Bogmentes - Resonanz
vágás

Férfiaknak 420

Női . . . 300-360

Gyermekek 180-280

Mogyorófabot komplett 65 Lei

Bambuszbot 420-260

Ródi 2 személyes gurni 420 Lei

**„REKORD-
SPORT“**

Brassó, Kolostor-u. 24 sz.

R. Simon

Kötöttáru és uridivat üz-
letében, Kolostor-utca 19.

Férfi ingek mérték után!
Reklám árban!

100 lejtől

Flanel SI-INGEK

175 lejtől

Rádió készülék-ben

minden tekintetben ve-
zető márkák

„Radione“

Raktár és képviselet

LEONIDA & Co., Brassó,
Rezsőkört 5. — Ked-
vező fizetési feltételek!

LEGJOBB

SZÓRAKOZÁS
az ünnepekre

Könyv a

**LIBRO Kölsön-
könyvtárból**

Brassó, Kapu-utca 36.
(Benkő-féle üzletben)

A legkiválóbb magyar, né-
met és román könyvek
nagy választékban!
Alacsony kölcsöndíj!

Függönyök,

Szőnyegek,
Linoleum,

Ágy- és

asztalterítők

nagy választé-
tékban.

TELLMANN & WOCET

BRASSÓ, BUZASOR 8.

Nagy kará- csenyi vásár!

Megérkezett egy nagy
mennyiség **FILCZ, BARS-
SONY és PERSIÁN MOD-
KALAP.** — Már a készlet
tart olcsón kiárusítjuk!

FILCZ KALAP 125 Lejtől

BENEDEK LENKE

KALAPSZALONJA

BRASSÓ, KAPU-UTCA 30

Kísérje figyelemmel a
LUX-MOZGÓ
karácsonyi műsorát

HIREK

A B. L. karácsonyi száma

A B. L. ebben az esztendőben sem szakít az alaphagyományával, hogy karácsonyi számával külön értéket ad olvasóinak. Ebben az esztendőben is, már régen folyó gondos munkával csináljuk, formáljuk és alakítjuk azt a karácsonyi ajánlót, amely tartalmában és tipográfiájában egyaránt szenzációja lesz az erdélyi olvasóközönségnek.

Ebből az alkalomból szerényen, de boldogan és büszkén örözzel jelentkezzünk azoknak, akiknek igényessége a bátor és megületes sajtómunka. Ma sem kínálunk újat, mint amit eddig adtunk s ami a legújabb: Tánltörőhatatlan és kitartó bizalom az elvi célkitűzésekért, melyeknek szerelében ez az újság ennek az újságnak közönsége összerótt.

Ugy érezzük, hogy jogunk van erre a közönségre és úgy érezzük, hogy bátran írhatjuk:

Ujtsa meg előfizetését, illetve fizessen a B. L.-ra.

Kis pénz ellenében igazi lapot adunk. Újságot, amely nélkül ma ebben a szörnyű káoszban százszorosan nehéz az elmozdítás.

Az újonnan belépő előfizetők januárig általában kapják az újságot és természetesen a karácsonyi számunkat is.

— **OLCSÓBB LETT A PÓSTAFÜGŐK ÉRTÉKE.** A posta és távirat vezérigazgatósága ezúton hozza a közönség tudomására, hogy a postafüggők havi díjszámláját 200 lejéről 75 lejre szállította le. Ha az alábbi kettős postafüggőket igényel, úgy 125 lejért érte hónaponként. A postafüggő igénylő egyéneknek a postahivatalban kell beadniuk kérvényeiket. Az előfizetők pedig és ajánlott levelezésüket már reggel félnyolcor átvehetik. (A 8 óra után érkezett postát délután négykor lehet átvenni.)

— **UDVARHELYMEGYEI VÁLASZTÁSOK.** Tudósítónk jelenti: Az egész megyében lezajlottak már a közönségi választások. Parajdon meg Korondon a magyar párt győzött. A népes Zetelakán kommunista listát tettek le, amely győzelmet értett el a hivatalosakkal szemben. Orosháza és Farkaslakán a kommunista párt támogatott magyar disszidens tanácskerült be nagyobb számban. Általában ez a választás a magyar párt részére legtöbb helyen meglepetést és csalódást hozott.

— **ELVESZETT.** Folyó hó 8-án este a Prebuzsól szálloda környékén elveszett egy Drák nevű névre szóló amerikai fényképes igazolvány. Kérem a becsületes megtalálót a rá néző értéktelen igazolványt — nagyobb összeg ellenében — a brassói kiadóban leadni.

TÉLI SPORTFELSZERELÉSEK
FÉRFI DIVATCIKKEK
OLCSÓK ÉS IZLÉSESEK
TRITSCH-nél, Brassó, Kolostor-u. 20.

602 ezer lejt vittek el a tekei rablógyilkosok

Három fejszecsapás és három revolverlövés ölte meg az adóhivatal vezetőjét

Marosvásárhely, december 20. Beszámolt már a B. L. tekei adóhivatalban elkövetett rablógyilkosságról, amelynek Coman János az adóhivatal vezetője esett áldozatul. Az ismeretlen tettesek miután meggyilkolták a perceptort, az adópénztárt is kifosztották.

A helyszíre kiszállt hivatalos bizottság most rekonstruálta a borzalmas rablógyilkosságot s megállapította, hogy az álmából felriadt perceptorra — aki negyven év körüli robusztus termetű ember volt — két ember vetette rá magát, akik három fejszecsapást mértek rá. A súlyosan megsebesített ember az ablakhoz vándorolt, hogy segítségért kiáltson, mire

az udvar irányából három revolverlövés érte, amit a banditáknak a sötétben várakozó

társa adott le. A lövések mindegyike talált a szerencsétlen ember halva rogyott össze.

A bizottság egyidejűleg a hiányt is megállapította. A tettesek 500 és 1000 lejes bankjegyekben

602 ezer lejt vittek magukkal.

míg 164 ezer lej értéknek megfelelő ércpénzt — hihetetlen sulya miatt — a pénzszekrényben hagytak.

Comannak, aki özvegy ember volt, egy 7 éves leánykája maradt árván, aki ezidő szerint Máramaroszigeten élő nagyszülei-nél tartózkodik és mitsem tud apja tragédiájáról.

A nyomozás során bár konkrét támpont még nincs ellenük, már két egyént tartóztattak le, akiknek a nevét a vizsgálat érdekében egyelőre nem közlik. A nyomozás folyik.

— **KOMMUNISTA LETARTÓZTATÁSOK VARSÓBAN.** Varsóból jelentik: A varsói rendőrség hétfőn nagyarányú kommunista letartóztatást eszközölt. A hivatalos jelentés szerint a letartóztatottak között a lengyel kommunista párt csaknem valamennyi vezető egyénisége szerepelt, akik kizárólag a kommunista Internacionáléval szoros összeköttetést tartottak fent. A vizsgálat folyik.

— **ÖSSZEESKÜVÉS A LONDONI RENDŐRFŐNÖK ELLEN.** Londonból jelentik: Prencard londoni rendőrfőparancsnok lakását és környékét éjjel-nappal fegyveres rendőrök őrzik és minden árravetődő járókelőt leigazoltak. Néhány nappal ezelőtt ugyanis tudomására jutott a rendőrségnek, hogy főnökük ellen autós banditák gyilkosságot akarnak elkövetni.

— **STRAUSS OSZKÁR FIANK ÖNGYILKOSSÁGI KÍSÉRLETE MONTEKARLOBAN.** Bécsből jelentik: Párisi jelentések szerint, Strauss Oszkárnak, a hírneves komponistának 22 éves Ervin nevű fia, — aki szintén a zeneszerzés területén jeleskedett, — Montekarloban öngyilkosságot kísérelt meg. Környezete idejében észrevette az öngyilkossági kísérletet s így sikerült megmenteni az életnek, noha állapotát még mindig komoly aggodalomra ad okot. Tettenék oka ismeretlen.

— **VILÁGREKORD A SINÁUTOVAL.** Hamburgból jelentik: Tegnap indították próbaútra Hamburgból Berlinbe az első hatalmas sinautót, amely 2 óra 42 perc alatt robogott el rendeltetési helyére s ezáltal a vasút gyorsasági világrekordját állította fel. A nagyszabású teljesítményű sinautó utnakindítása nagyszabású ünnepség keretében játszódtott le.

— **TESTVÉR A FIVÉRE, AZ ELÜZOTT FELESÉG A FÉRJERE GYUJTOTTA A LAKÓHÁZAT.** Déváról jelentik: A bosszúállásnak két tipikus gyújtogatási esetét tárgyalta a dévai törvényszék. Egyik vádlott Alba Jun, tébcai lakos volt, aki vagyoni kérdés miatt évek óta haragban volt fivérével s akit emiatt tüzhálálra ítélt. Folyó év július hó 21-én éjjel végre is akarta bajtani a halálos ítéletet, azonban sikerült a tüz elfajulását megakadályozni. A másik vádlott Furca Rafila, kristyori lakos volt, aki, mert férje elűzte házából, ugyancsak bosszúból éjnek idején tüzhálállal akarta elpusztítani férjét, de szerencsére itt is sikerült a tüzet lokalizálni. A törvényszék, a mindvégig tagadásban lévő Albu Junot egy év és nyolc havi fogházra, míg a beismerésben lévő Furca Rafilát hét hónapi fogházra ítélté.

— **ÖZV. MIHALY ANNUSKA** keresi anyósát, Nágel Rózaliát. Értesítéseket kér Cămpina, Sir. Carol 45. címre.

— **ELFOGTAK A BRASSÓI LUTHERANUS TEMPLOM BETÖRŐJÉT.** Bleoca rendőrkormányzó, Sente és Lungu detektívek hétfőn délelőtt elfogták a környék egyik legveszedelmesebb betörőjét, Vajda Lajost. Vajda a rendőrségen beismeré, hogy ő követte el néhány nappal ezelőtt a brassói lutheránus templomban a betörést, ahonnan értékes szőnyegeket vitt el, ugyancsak ő tört be Kenyeres Károly Lópiac-téri és Better Sándor Vasut-utcai kereskedő üzletébe. Vajdánál a lopott holmink nagyrészt megtalálták, ugyancsak megtaláltak egy értékes szőnyeget is, a melyet a templomból lopott. Vajdát átkísérik az ügyészségre.

— **ÁLLAMGYALÁZÁSÉRT TARTÓZTATTAK LE.** Csikszeredából jelentik: A csikszeredai Hellwig vendéglő előtt egy berugott duhaj csoport haladt el. A szolgálatban lévő rendőr igazolásra szólította fel őket. A társaság tagjai szónéklül eléget tettek a rendőr parancsának, kivéve Andrács János madéfalvi asztalost, aki ékeletlen káromkodásra fakadt és reprodukálhatatlan szavakkal illette a román államot, valamint annak bírói karát. Nyomban a rendőrségre szállították, ahol azzal védekezett, hogy annyira részeg volt, hogy nem tudja mit beszélt. A bíróság ellen azért fakadt ki, mert ezelőtt két évvel egy igazságos keresetét elutasították és rengeteg perköltségben marasztalták el. A védekezés ellenére átadták az ügyészségnek, ahol államgyalázás miatt indítanak ellene eljárást.

— **ÉLETFÖGYTIGLANI BORTON AZ ÚJSZÉKELYI GYILKOSOKRA.** Székelykeresztúrról jelenti tudósítónk: A B. L. helyszíni tudósítással elsőnek számolt be arról a rémgyilkosságról, melynek áldozata özv. Bodor Istvánné református papné volt. A bukaresti Semautószék, mint utolsó döntő fórum, most mondotta ki az utolsó, emberi ítéletet ebben az összekuszált bűnygyben. Fszertint Szász Mózes és Ötvös János életfogytiglani börtönnel; Boldizsár Mátyást pedig 15 évi súlyos börtönnel büntette a Semmitőszék.

— **KÉSZÜLNEK A SZÉKELYFÖLD TERMÉSZETRAJZI FELDOLGOZÁSÁRA.** Karathnai Köntzei Gerő dr. orvos felhívással fordul azokhoz, akik a Székelyföld állattani, illetve természetrajzi felkutatásával foglalkoznak. Kéri a címek közlését, hogy a tudományos munka beindítása érdekében fölvehesse velük az érintkezést. Dr. Karathnai Köntzei Gerő címe: Cetatea de Balta (Küküllővár), Jud. Târnava mică.

— **A TIGRIS ÖLTE MEG A VADASZT.** Bombayból jelentik: Vérfagyasztó szerencsétlenség történt egy Bombay közelében tartott

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén, idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban áru-sítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf 17171

vadászaton, amelyen Bourne, az indiai központi tartományok angol kormánybiztosa is résztvev. Vadászat közben az egyik hajót hatalmas tigris támadta meg, mire a kormánybiztos a szerencsétlen ember védelmére sietett. A tigris ekkor Bournera ugrott és szétmarcangolta. A hajónak az ijedségen kívül semmi komolyabb baja nem történt.

— **LELŐTTEK A GANGSTERVEZÉRT.** Csikagóból jelentik: Izgalmas harc játszódott le egy csikagói irodában, ahol a detektívek le akarták tartóztatni Frank Nittit, a gangsterek egyik legbátrabb vezérét. Nitti, aki Al Capone után egyik legnépszerűbb embere a csikagói alvilágnak, revolvert rántott elő, mire izgalmas közelharc keletkezett. A dulakodás során Nittit géppisztollyal agyonlőtték a detektívek.

— **A BRASSÓI MENTŐEGYESÜLET ÚJ VEZETŐJE.** Dr. Gancevici brassói városi főorvos távozása következtében a mentőegyesület vezetésével dr. Radu Li-viut bízták meg. Dr. Radu állandóan a Marzescu kórházban tartózkodik s onnan intézi a közönségnek a mentőegyesülettel kapcsolatos kéréseit.

Az erdélyi építőmunkások kolozsvári kongresszusa

Kolozsvár, december 20.

Az erdélyi építőmunkások kongresszusa ma kezdődött meg Kolozsváron. A kongresszuson megjelent Nikola Bernhart, a minortorsági és Szakacsics Árpád a magyarországi szakszervezetek képviselője. A két külföldi kiküldött üdvözölte az erdélyi szervezetet. A kongresszus egy főként a tanonkérdéssel, a munkanélküliség problémájával és a 40 órás munkahét bevezetésének tervével foglalkozik behatóbban.

Szakacsics Árpád, a magyarországi kiküldött felhívta a kommunista szaktársakat arra, hogy térjenek vissza a második internacionáléhoz.

B. B.

12

Ez a három jel már átment a köztudatba,

Bristol Budapest
12 — P-ért

ad naponta nagyon jó szobát, elsőrangú ellátással.

A vendég minden kényelmét megtalálja

Délután és este tánc.

A bárban intim, hangulatos esték.

Órák, ékszerek, látszerészeli-cikkek

legolcsóbban **GUTTMANN-nál**
BRASSÓ, KAPU UTCA 40

Minden 1000 Lei vásárlásánál egy ébresztő órát ingyen adok ajándékként. — Tűftőtoll és mindennemű szakmába vágó lavitást vállalok

Fényképező-gépek, manikűr és parfüm-kazetták, kölnivizek stb.

szép kivitelben, olcsó árban

DÜCK & OYNTZEN DROGÉRIÁBAN
BRASSÓ, BUZASOZ

FIGYELEM!

Finom szövöketek és más divatárakat is most igen olcsón vásárolhat

Király Lajos

divatüzletében, Brassó, Kolostor-utca 15.

FIGYELEM!

Kötöttáru - Harisnya

LEGJOBB,

LEGOLCSÓBB

M. BLATT

KÖTÖTTÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, KAPU-U. 30.

Mindazon hölgyek, akiknek eddig nem sikerült

arcukat foltoktól, szeplőktől és pattanásoktól megtisztítani, használnak teljes bizalommal a már több év óta nagyszerűen bevált „HE-IA” (172) Rp sz.) **Cremer**. Használya gyors és biztos. **Ürügyal nyugtató**, Brassó

OLCSÓ CIPŐVASAR!

„CORSO” cipőüzletében

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY UTCA 9.

Sosonok, galosnik és mindenféle cipő árak
nagy választékban.

Konverziós tárgyalás Nagyváradon

Nagyvárad, december 19.

Érdekes tárgyalás volt ma a nagyvárad-i törvényszéken. Most tárgyalják ugyanis az első konverziós ügyet.

Báró Montbach Balogh László nagyszalontai földbirtokos, 303 katasztrális hold tulajdonosa, konverziót kért. A törvény megszavazásáig a tárgyalást hivatalosan szüneteltették, mire a hitelezők kérték nyújtották be a törvényszékhez, hogy legalább elvben döntsön. A mai tárgyaláson a hitelezők közül a Pesti Hazai Takarékpénztár, a Nagyvárad Takarékpénztár, a Magyar Általános Hitelbank,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Banca Victoria és a Banca Timisiana képviselői jelentek meg, akik amellől érveltek, hogy Montbach konverziós kérvénye nem szabályszerű és így el kell utasítani. A bírósági pénztárszabály pedig elsősorban arra hivatkoztak, hogy rájuk a konverzió nem vonatkoztatható. A Nagyvárad Takarékpénztár ügyvédje arra hívta fel a bíróság figyelmét, hogy a törvény által megengedett maximális tizedes lejes holdankénti megterhelés Montbach adósságait saját bevallása szerint túlhaladja és így tartozásai nem konvertálhatók.

Az ügyben a törvényszék szerdára tüzte ki a döntést, amely elé jogász körökben óriási érdeklődéssel tekintenek, miután az elvi jelentősége lesz.

SPORT

Az atlétikai szövetség közgyűlése

Főntos indítványok hangzottak el a gyűlésen

Bukarest, december 20.

A Romániai Atlétikai Szövetség vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését a Testnevelési Főiskola helyiségében. A gyűlésen az ország összes atlétikai egyesületei közül csak 20 képviseltette magát.

A gyűlésen Coracosteia elnökölt. Mortun Camil főtitkár részletes munkájáról, részletesen foglalkozott az elmúlt év nagyobb sporteseményeivel. A pénzügyi jelentést tett a szövetség eddigi munkájáról, részletesen az indítványok, melyek során sok életrevaló ötlet merült fel, olyanok, melyeket érdemesnek tartunk arra, hogy leközzöljünk.

A brassói Capatina Vasile azt indítványozta, hogy a) a versenyrendezők minősített atlétikai versenybírák legyenek, b) a díjak meg a vasuti 50 százalékos kedvezmény, c) legyen a szövetség hivatalos lapja az egyik bukaresti sportlap.

A craiovai Stahie: a) a kezdő egyesületek tagsági díját szállítsák le, b) a nemzeti bajnokság versenyeit rendezzék felváltva az ország különböző városaiban.

Mortun Camil: a) létesítsék egy bizott-

ság, mely az atlétikai válogatottat állítsa össze és foglalkozzék az összes technikai kérdésekkel, b) az intézőbizottság hívassék össze rögtön a közgyűlés után.

Popovici Theodor (Bukarest): a) tisztázzák a diákok helyzetét, akik egyetemi és szünidei idejük alatt különböző egyesületek színeiben indulnak, b) a Balkán-olimpiára küldjenek a csapattal egy menedzsert is.

Rosculet (Bukarest): a) rendezzenek előadásokat az atlétikáról, b) szerződtesse nek nyárára egy szövetségi edzőt.

Virgil Jon: a) a versenyeket rendezzék július 25. és szeptember 1. között és a bajnokságot ne rendezzék mindig Bukarestben.

Több kisebbjelentőségű indítvány után a közgyűlés az intézőbizottság elé utalta az összes indítványokat, majd megválasztották az új tanácsot, mely a következőkből fog állni: Palangeanu Emil, Popescu Eugen, Chioralia C., Coracosteia Gr., Neagu Boerescu, Mosteoru, Medeleanu kap., Lazarescu, Sylver, König, akik a 11 ligaküldöttel alkotják az intéző-bizottságot.

„Ne válasszuk meg, mert magyar!”

Kinos incidens a teniszszövetség közgyűlésén

Bukarest, december 20.

A Romániai Tenisz Szövetség közgyűlésén történt.

A hiányzó Jacobici tábornok helyét Matianu kapitány elnökölt a közgyűlésen. Tíz romániai teniszegyesület képviselői vettek részt a közgyűlésen. A napirenden a szokásos évi jelentések szerepeltek. Megszüntették a galaci kerületet és beolvasztották a bukaresti és elfogadták a brassói kerületet.

A jelölő-bizottság értékelve Szabó ko-

lozsvári teniszező és vezető érdemeit, a kolozsvári kerület képviselőjeként listára helyezte. Mikor ezt Matianu elnök meglátta, felállt és dörgedelmes beszédben tiltakozott az ellen, hogy Szabót beválasszák.

— Szabót nem választthatjuk meg, mert kisebbségi, magyar! — ez volt beszédének veleje. A szövetség többi vezetői bólogattak a fejükkel erre, csupán Nicolescu tanácsstag volt hátor és egyedül ő vette védelmébe — nem Szabót — hanem a sport

eszméjét.

— A sportban nincs nacionalizmus és tiltakozom az ellen, hogy a szövetségben ilyen megkülönböztetéseket tegyenek. Szabó számtalan esetben bebizonyította, hogy értékes munkása lehet a szövetségnek és hogy méltó arra, hogy a szövetség vezetésében résztvegyen.

A választások során Szabó nem kapott egyetlen szavazatot sem.

A teniszszövetségnek tehát nem kell egy Szabó, csak azért mert kisebbséginek született. De akkor nem értjük, hogy miért bizza a nemzeti színek képviselőit egy Réti-re, egy Pouliffre, egy Zizovits Lenkére s az országos bajnokság címét hogy engedheti egy Pouliffnek, egy Zizovitsnak, egy Réti-Schmidt és egy Fülöp-Somogyiné párnak? Nem gondolja Matianu ur, hogy a kisebbségi sport is megérdemel egy Szabót a szövetségben?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. Zs. előfizető. 1. A biztosító társaságoknál kialakult gyakorlat nem kedvez önknek, mert hasonló esetekben sem fizetnek arányértékben, hanem a pénzbevitelénél használt kules arányában. Második kérdésére nemmel felelhetünk. A levélben megnevezett törvény nem ismer kivételt.

G. I. Hoghiz. Kétszer ad az, aki gyorsan ad, mondja igen találoán egy latin közmondás. A kormány rendeleteivel szemben azonban hiábavaló meditatálás és kesergés. Önknek azonban elégtételt szolgáltat az a tény, hogy adófizetési kötelezettségeinek pontosan eleget tudott tenni. Nem nagyon helyeselhetjük azt az elhatározását, hogy a jövőben nem lesz olyan pontos mert évközben néhányszor szerencséje lehet az adóvégrehajtás.

M. B. Bereck. Sajnos, kissé hiányosan írta meg a bíróválasztással kapcsolatos erőszakosságokat, úgy, hogy nb. levélének adatai alapján a tényállást egész pontosan nem tudnók megállapítani. De ha a lakosság egyöntetűen a népszerű bíró személye mellett sorakozik fel, akkor az ilyen választási trükköknek nem sok sikere lehet.

L. M. Bukarest. Kérvényt kell beadni a belügyminisztériumhoz.

Ifj. V. M. Konstanca. Ugy látszik, válszunk elkerülte figyelmét. Hegedűjének valódiságát és értékét csak szakértő állapíthatja meg. Legjobb volna a főváros valamelyik előkelő hangszerüzletének, vagy régiségkereskedésének bemutatni a hangszert.

D. L. Galac. Kérését a kiadóhivatal teljesítette és a lapot már meg is indította.

Ellipszis. Olyan szerkezet, amellyel megadott méretek szerint ellipszist lehet rajzolni, már régóta létezik. Ezt azonban nem lehet körzőnek nevezni. Ha olyan rajzeszközt szabadalmaztatna, amelyik olyan egyszerű volna, mint a körző, annak bizonyára nagy kelle lesz, nemcsak az iskolák körében, hanem elsősorban a mérnöki irodákban és a műszaki vállalatoknál.

Sz. I. Vulkán. 1. Sziveskedjék pontosan megírni, hogy mi a panasza a nyugdíja körül, mert nagy általánosságban közölt kérdésére nem tudunk semmiféle felvilágosítást sem adni. 2. A román nyelvet háztanulással is elsajátíthatja. Amennyiben nyelvtanra és szótárra van szüksége, sziveskedjék közvetlenül a B. L. könyvtárához fordulni a megfelelő utbaigazításért.

H. V. Sablonos, kezdetleges versek. Még sokat kell tanulnia, fejlődnie és csiszolódnia, amíg elfogadható írást.

Nagykarolyi nyugdíjas. A nyugdíjhátrálékok rendezésére vonatkozó javaslatát leghevesebben volna a magyar párt parlamenten portájával közölni (Partidul Maghiar, Bucuresti, Str. Poincaré 11). Sajnos, a hírlapi közzétételtől nem sok eredményt lehet várni.

Cs. Gy. Kudzsir. Nincs más teendője, mint a meghatározott levélben megnevezett képviselőtől felvilágosítást kérnie a nyugdíjügy állásáról. De ismerte azt a közönyt, és hanyagságot, amellyel a nyugdíjkompon az önk ügyét intézi, nem sok eredménnyel kecsegtethetjük, hogy most bármiféle intervenció is eredménnyel járja.

Főntos minden gyárnak!

Van már bukaresti képviselőd?

Meg van elégedve képviselőjével?

Ha nem, felajánljuk Önknek szolgálatainkat és biztosítjuk, hogy teljes mértékben meg lesz elégedve.

S. Heissig & Ing. C. Cohn,

Bukarest, III. Str. Română 83, Tel. 258—57. Elsőrendű referenciák és garancia

Iskolák Egyesületek

— ÉPÍTÉSZETI KONGRESSZUS RÓMA. A Romániai Építőmesterek Szövetségének közlése szerint a következő nemzetközi építészeti kongresszus Rómában lesz 1933. április 20-án. A romániai építőmesterek országos szövetsége felkéri azon tagjait, akik 1933. húsvétkor Rómába utazni szándékoznak, hogy közöljék ezt a szövetség brassói központjával.

— KARÁCSONYFAÜNNEPELY. A brassói magyar ág. h. ev. egyház Jótékony Egyesülete folyó hó 21-én, szerdán d. n. 3 órai kezdettel tartja idei karácsonyfa ünnepélyét. A karácsonyi segélyezéssel egybekötött templomi ünnepélyre ez uton is felhívjuk hűveink figyelmét. Az egyházközség elnöksége.

A Transylvania tordai betétese tovább folytatják külön akciójukat

Torda, december 20.

A „Transsylvania” bank — miként ezt a B. L. is megírta — tárgyalásokat kezdett a tordai betétesekkel magánegyezség létrehozása iránt. A betétesek — bizonyos feltételek teljesítése esetén — hajlandók is lettek volna az egyezség megkötésére. A tárgyalások tehát megindultak. A betétesek bizottsága háromszor hívta össze gyűlésre a betéteseket, akikkel megállapodás történt a központi igazgatósághoz intézendő feltételek tekintetében. E feltételek nem tartalmaznak semmi lehetetlent. Azok csak azt célozták, hogy a tordai fiók állománya maradjon meg azoknak, akit ez megillet, vagyis a betéteseknek és meg akarták akadályozni azt, hogy a betéteseket kijátsszák.

A tárgyalások eleinte sikerrel kecsegtettek. Az igazgatóság elvben elfogadta a betétesek feltételeit. Ez azonban csak szemfényvesztés volt. Közben a tordai fiók igazgatója utasítást kapott arra, hogy a betéteseket beszélje rá egy a központi igazgatóság által megszervezett — nem annyira a betétesek, mint inkább az igazgatóság javát szolgáló — nyilatkozat aláírására. A tordai igazgató eleget is tett az utasításnak és sikerült néhány jóhiszemű betétest a lábáról levennie. Főttől függetlenül a tárgyalások tovább folytatók. A betétesek újabb gyűlést tartottak, amelynek határozata alapján újabb a központi igazgatóság elé terjesztették most már végleges feltételeiket. Ezekre a központi igazgatóság már — a kötelező udvariasság megsértésével — írásbeli választ nem adott. Csak telefonon értesítették a fióknak arról, hogy a tordai betétesek kívánságai teljesíthetetlenek. Ezzel egyidejűleg a betétesek kijátszására egy másik akciót kezdtek. Tárgyalások kezdett a nyilatkozatot aláírt betétesekkel és egy 3 tagú bizottságot szervezték, amely pár nappal ezelőtt már gyűlést is tartott. A legérdekesebb a dologban, hogy a bizottság 3 tagja közül egy sem betétes, hanem adósa a banknak. Ezekkel akar tehát az igazgatóság elvárni a dolgozni. Az igazgatóság eljárása kíméletlenül keltett. A kijátszott betétesek bizottsága még egy utolsó gyűlést tart, amelyen határozatot fog hozni afelel, hogy mit lehet még ebben az ügyben tenni. Az ügy tehát még nincs befejezve.

Zokni, Nőiharisnya, Gyermekeharisnya
legjobb és legolcsóbban a gyárban!

GROSS FERENC

brassói kötöttárugár.
Kapu u. 38 az udvarban.

Karácsonyra

legjobb borfajtákat küldte Brassóba a **Különlémenü Bortermelői Szövetkezet**. 2 vagon bort, 16 különféle fajtában talál a hozzáértő, mindenkinek megfelelő márkával, utólrhetetlen minőségben. Kirárolagos lerakat: **Weisz** hálly-utca 13.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Speciális

recept szerint készült

Teasütemény

(vegyes)

1 kgr. Lei 90.

Frissen készült

szaloncukor

1 kgr. Lei 90 és 120

Gyümölcskenyér, diós, mákos. Torták és minden készítményeim utólrhetetlenül jók.

FLAGNER cukrász

Brassó, Kapu-utca 19.

Magyarigeni fajborok és kitűnő asztali borok igen olcsó áron kaphatók Butta Józsefnél. Brassó, Fekete-utca 5. sz. 10 liter vételnél nagy árengedmény. 110128

Rádió Újság-ra

ne vedvire 65 Lei | Brassóban

ELEKES-nél fizethet e 5 |

Kapu-utca 6 sz. Telefon: 126

Kézbesítési díj nincs!

Családi okok miatt eladó új ház 14 helyiséggel, havi 15.000 lej jövedelemmel. Cim 110124. szám alatt a brassói kiadóban.

Maradékok

majdnem ingyen

KERTÉSZ TESTVÉREK

Brassó, Kapu-utca 26 sz.

Allást nyer

Perfekt szakácsnő, ki francia-magyar főzésben járatos, kántin részére azonnal keresetk. Cim 110127. szám alatt a brassói kiadóban.

Házasság

43 éves, egyedülálló, gyermektelen nő, házasság céljából ismeretséget kötne 40—50 év körüli jobb iparossal, vagy va-rással Vidéki is lehet. Ajánlatokat „Boldog otthon” jellegre a brassói kiadóba.

A HAZICUKRASZAI KEZELŐKÖNYVE, Krbekné kitiűő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyeddannyi költséggel Ára kemény felvászonkötésben 50 lej.